

PERŽVALGA.

— „Vilniaus Žinios” praneša, jog 1903 m. pavasarį Senapilės ir Kalvarijos (Suv. gub.) pavietų žandarų viršininkas buvo patraukęs po žandariškų tardymų 19 ypatų už platiniam tarp žmonių raštų priešingų valdžiai. Kaltinamos buvo šios ypatos: Pijus ir Viktoras Vitkauckai, J. Ambraziejus, Ona Matulaičiūtė, Juozas (studentas) ir Liudvikas Matlaičiai, Kidolius, Kucevyčius (echaiškas), Penčyla, Švirmickas, Nenadkevychiai (du broliukai, kareivis ir ukininkas), Bielckus, Biskis, Matulaitis (iš Baraginės) ir kiti. Byla jų pasibaigė 8 sausio š. m. Visi tapo išteisinti.

— 4 vasario išvažiavo iš Vilniaus Peterburgan deputacija, vežina garbės diplomą, kaipo Vilniaus valstiečiui, buvusiam Lietuvos general-gubernatoriui S. Mirskiui. Deputacija susideda iš trijų ypatų: miesto galvinio, gen. Bertoldto, valsťijinio rodininko Podjakonovo ir Gordono. — Lietuviškai-rusiški liberalai vainikuoja nusmukusį savo atstovą.

— „Vil. Viestnik” girdėjo, kad du Kauno inteligentai: Žilinskas ir advokatas K. Samojevskis, padavę per vietinį gubernatorių prašymą pas general-gubernatorių, kad būtų leista 2 vasario š. m. Kaune parengti lietuvišką vokališkai-dramatišką vakarą, sušalpa likusių šeimynų kareivių, pašauktų į karę iš Kauno gubernijos.

— „Rus” perspaudino straipsnį iš Lvovo, Austrijoj, laikraščių, p. t. „Atviras laiškas lenkų ruską ministrą”. Autoriumi to straipsnio mena esant garsų lenkų romanistą, A. Senkievyčių. Jame autorius, kreipdamas į buvusį ministrą S. Mirskį, gana aštriai kritikuoja rusų valdžios politiką Lenkijoje ir Lietuvoje. Nurodo, kad rusai dabar turi

laikyti ant mislies ne aprusinimą lietuvių ir lenkų, bet leisti laisvai plėtotis tautiškam liberalizmui ir kovoti prieš vieną baisų priešą — socializmą. — Gerai vyrukas pasakė... į vėją.

— Maskolijos ministras Vidurinių Dalykų išleido paliepimą į visus gubernatorius, kad dar aštuniam laike nė vienas neišvažinėtų iš savo gubernijų. — Vadinas, pačią policiją pavėdė policijos priežiurai.

— Abelnai Maskolijos cenzura laisvam žodžiui yra nuolankesnė. Maskoliški laikraščiai dabar be baimės gali kalbėti apie straikus, konstituciją, apie netvarkumą biurokratiško režimo ir tt. Raštai Gerceno, redaktoriaus kadai išėjusio Anglijoje „Kolokolo”, buvo baisiai persekiojami. Dabargi jie tapo pavelyti žmonėm vartoti.

— Ir vėl Čerep-Spiridovyč! Maskoliški laikraščiai rašo, kad „Lotyniška Agentūra” telegramų — paleidusi tokią nešvankią paskalą, buk Japonija asignavojo 18 milijonų del padarymo Maskolijoj revoliucijos — esanti organizuota ta agentura mūsų „tautiečio”, Gedimino ar Olgerdo ainio, Čerep-Spiridovyčiaus. Jos sedėnė esanti Paryžiuje ir ji norinti sugriebti savo rankas visas pasaulio naujienas, užkirdama kelią agenturom vokiečių ir anglų. — Maskoliai apgailauja, kad nauja agentura teip šlykščiai pasireklamavo, nes melagystę apie Japonijos pašalpą vos paskiau maskoliai užgniauzė. Blogai su tuom mūsų „tautiečiu”, kad jam visur neveža: čia Amerikoje visi „tautiečiai” jį išjuokė, Šerbijoje ko tik žmogučiui neišpėrė kailio, o Prancuzijoje teip pasitarnavo savo tėvynei, Maskolijai, kad caro valdžia dar ir dabar tebesispaudo.

— Maskoliški laikraščiai praneša apie nusizudžiusį kokį ten turtingą išėivį iš Lietuvos,

gyvenusi New Milford (kokio štėto?) Amerikoje, Silvestrą Jankeleuną, palikusį pinigais 2000 dol. ir 2450 dol. vertės farmą. Velionis nepaliko jokių giminių. Generališkas konsuliatas pasiuntė Peterburgan jo popieras ir fotografiją. Bet ir ten negali surasti genčių. Me na kad jis yra latvis, bet greičiau yra lietuvis. Kas nusi-mano esąs gimine, tegul pasirupina prisiųsti New Yorko konsuliatan išrašus iš metrikinų knygų ir prirodymus giminytės, galės sugriebti gražius palaikus. Kiteip juos susiglemš maskolių, arba Amerikos valdžios.

— „Zgoda”, lenkų „Związek” organas (tas, žinote, reprezentantas lenkų viso svieto ir net esančių ant Marso) štai kokį išdavė nuosprendį ant savo organizacijos viršininkų. Gir di, jeigu kurs iš urėdininkų simpatizuoja revoliucijai Maskolijoje, tas lai išstoja iš „Związeko”, nes ši organizacija bijantisi nustoti Amerikos valdžių „gerą akį”. Prof. Semiradzkiis ir Co. nenorį prisidėti prie revoliucijos daromos per socialistus, bet laukšę tokios, kuri bus daroma su pavelijimu amerikų ir „Zgodos” patrijotų. — Pasvaigo tas senas profesorius! Nuolatos siundo lenkus prieš maskolių valdžią, o kada žmonės nebe ištrivodami priespaudų kyla prieš caro valdžią, jau jis vėldreba, kad socializmas neateitų ant darbininkų išgelbos.

— „Lietuva” 7 nr. eako, kad organizavimas tarp Amerikos lietuvių komiteto, kurs užsiimtų rinkimu aukų šelpimui revoliucijos, yra pavojingas, nes Amerikos valdžia to nedaleisianti. Tas yra tiesa, kad amerikonai nelabai prielankiai žiurėtų ant organizavimos kokų draugysčių, tiesioginiai žsidavusių griauti valdžias, t. a. teroristų, nihilistų ir kt. Bet rinkimui del revoliucijos aukų Amerikos valdžia nega-

lės užkirsti kelią. Jeigu jau republikonai ala Roosevelt panorėtų iškirsti kokias šunybė lietuviam tam dalyke, tai visųpirmu turėtų sukimšti kalėjimuo visus jau esančius tokius komitetus. Čia Amerikoje yra keletas rusų (socialdemokratų, soc.-revoliucionierių partijų ir kt.) tokių komitetų, ir jie dar tebėra ant valios. Nesenei susitvėrė toks komitetas iš pačių Amerikonų — susidedas iš įžymesnių veteranų socializmo, ir be jokios baimės renka revoliucijai aukas. Lenkai socialistai irgi sutvėrė revoliucijinį komitetą. Kogi tad reikėtų bijotis mums? Bet ištikrųjų, tai lietuviams toks komitetas gali but ir nereikalingas, nes aukas tam tikslui gali garsinti laikraščiai, o patį šelpimą revoliucijos galima pavesti „Kankintinių Komitetui” arba susitvėrusiai „Lietuvių Socialistų Partijai Amerikoje”. Į tas institucijas priguli žmonės teip jau gerai žinomi, ištikimi, ir revoliucijai pasišventę. Tokiu budu daugiau laiko sučėdytumėm, su-naudodami jį rinkimui aukų, ir išvengtumėm tų „pavojų” ir, anot „Lietuvos” rėkavimų su elekcijomis komitetų.

Isz Lietuvos.

Pilviškiai, Suvalkų gub.

Šiame laike mobilizacijos, (arba geriau sakant, laike saivalės biurokratijos) policija kaip visoje caro viešpatystėje, teip ir pas mus žymiai subruzdod; nuolatos šnipinėja, ar nepasiseks sučiupti kokį nors carizmo priešą, ar slapuką „zapasnaji”. Teip tai 21 sausio vietiniai žemsargiai, pasiėmę višaičio (vaito) vežimą išitrenkė į valstų, ar nepasiseks kam nors įgilti. Taigi ir pasisekė. Pas S. Kubilių, Ambrasiškėj, padarė kratą; rado šauđyklę, kurią užkraudami 10 rublių bausmės, išsinešė,

Tą pačią dieną darė kratas: Pinčiškėj pas Luckų, Užprūdžiuos pas Jankaucką (Jurgelavyčių), Stainiškėj pas Jurgelaitį ir Kiką. Pas Jurgelaitį išvuostinėjo visus plyšius ir palėpes, jieškodami šaudyklės ir knygų, bet nesurado nieko. Pas kitą gi, užbriežė bausmės 10 rub. už valymą (brankimą) linų priemėnėje. Teipgi užtikovieną „zopostinį“ P. J., kuris pasidėkavojo savo mitrumui, parodęs „užpakalį“ išspruko; bet žemsargiai jo nesivijo, nes turbūt nepasitikėjo ant spēkų.

Teipgi priminsiu, kad visiems žinomą savo padukimu žemsargi Gedioną (kurį verčiaus geras Dievas būtų velniu sutvėręs!) perkėlė į Senapilę. Jis (Gedionas) gana nenorėjo kelis iš Pilviškių, net viršininkui bruko 25 rub., kad paliktų, bet gi turbūt per daug buvo išsikreipęs akise valdžios, kad nieko negelbėjo. Dabar tas gyvatė nosį užrietas po Senapylę laksto, bet tenai jam ne Pilviškiai! Sako — per mobilizaciją vienas atsarginis (zopostinis) stikline jį gerai pasveikino į snukį; ir beabejonės galiu tarti, kad senapyliciai ras ką su juo padaryt...

Šiame laike (karės) mūsų kunigėliai (Pilv. ir aplinkinių parap.) nuo advento, suskato melsti liki pasibaigs karė; po dievmaldystos (mišių) gieda giesmę „Dievas mūsų gelbėtojas“ su tam tikrais priedais, tik nežinia kokiam tikslui, bet vis jau greičiau, kad Dievs padėtų rusams japonus nuveikti, bet Dievas turbūt nenori tapti karės janarolu, tik atiduoda ant valios narsumo ir apsišvietimo žmonijos, ir noris kunigai gana meldžia, kad Maskolija laimėtų, bet japonams vis geriau klojasi negu rusams, ir gana.

Šverekio pramonė.

(Meištiškės kaimo, Pilviškių parap.). Bis koki 8-9 metai kaip J. Šverekis įsteigė ma-

liną iš kurio manė pusėtinai pasipelnyti; ir tiesa, pirmais metais vedėsi neblogiausia, net ir vaišes kunigam nuo to laiko pradėjo taisyti. Bet tolyn visėjo silpnyn, nes vėjui pučiant ant namų maliuninko, daug miltų nudulkėdavo nuo žmonių atvežtų javų (gal pro triobas melninko); tankiai po 20 svarų nuo kiekvienų 3 pudų, o kartais javai net ir su maišais prapuldavo. Tokiu budu Š. nustojo maityto pelno ir dabar nors ir didžiausias vėjas pučia, maliunas vienok — ilsisi.

Teip tai jis sumanė kitą pramonę: antras metas kaip pastatė šiltainę (partį) linams milti; bet ir su tai jo geradėjiste žmonės persidžiaugė, nes Š. pradėjo per daug didžiutis rodydamas žmonims „kas aš“, o antrą sukus ir nuglostydavo žmones su pinigais ir spalius (išlaužas) karais veik visus parsitempdavo. Tokiu budu ir čia pelnas sumažėjo. Teip nepasisekus visiems jo užmanymams, Š. pagaliaus pradėjo su policija bičiuliauti, išdavinėdamas kas tur šaudyklę ir tt.

Čia reikėtų Pilviškiesiems apsisaugot tokios negeistinos ypatos, o Alachas jį žino: gal progai atsitikus ir išduot raudonšniuriams.

Pilviškių šaipas Stasaitis (traktierninkas, kelisysk minėtas „Ukininke“), neteko vietos per savo liežuvį su kuriuo daug šunvuodegiavo prie valdžios su visokiais danešimais. Danešimai valdžiai gana patinka, bet danešikų nereik!... Teip tai pati valdžia šnipą pamokino, bet kodėl Pilviškiesčiai to nepadarė, tai aš nesuprantu...

Juozas Vaidyla.

Lukšiai, Naumiesčio pav., Suvalkų gub.

Lukšiuose tapo uždėta ukiškų žemdirbystės įrankių krautuve, po vardu „Zipliečių Lietuviška Ukiška Drauguvė“. Draugystei davė pradžia Zip-

lių dvaro ponas, grapas Potockis (lenkas), kurį nesenei kunigas pramokino susišnekėt su žmonėmis lietuviškai. Jis uždėką davė triobą dėl krautuves, dėlei ko parvežė iš Šakių rejentą ir padarė su sodiečiais tam tikrą aktą. Dabar pirmiausiai pargabeno į krautuve trijerą ir tokią melničaitę dėl vėtimo javų, kuri kaštuoja 300 rub. Grapas lietuviškai pasakė kaimiečiam, kad jis kiek galėdamas stengsės pagerinti Zipliečių ūkininkų buvį. Matysime, ar tas turčius išpildys savo žodį.

Kunigas Brazauckas, vietinis prabaščius, vieną nedėdienį užsinešė sąkyklėn Peterburge išėjusį „Lietuvišką Laikraštį“ ir švytruodamas juomi ragino parapijonus jį užsirašyti. Ar užsirašė bent vienas, neteko patirti. *J. Jupiteris.*

Iš Škotijos, Mossend.

Sausio 22 tapo sušaukta susirinkimas 57 kuopos T.M.D. Mossend'e pas J. Pautienį, kur apart smulkesnių reikalų tapo nutarta: 1) išsirašyti laikraščius ant ateinančių metų, 2) rinkimai komiteto. Daugumu balsų komitetas išrinktas teip: J. Balnius viršininku, J. Pranckevyčia kasierium, J. Čerkevyčia sekretorium, O. Pautienienė knygium; taigi komitete tik vienas viršininkas naujas. Neuzilgo darysim vėla susirinkimą dėl užsimokėjimo metinės duoklės. Tikiuosi, kad senieji visi draugai neatsisakys, ir nesisiks iš mus tautsko burelio; bet vėla atmindami Lietuvos vargus dėlei mūsų tamsybės, žengsime pirmyn su pagalba mokslui. Nes tik per mokslą gali tauta prisikelti iš vargų. Mokslas lyginai tas kelvedys, kuris veda žmones per tyrus, atidaro akis ir parodo kelią prie geresnio gyvenimo. Brančius mano draugai! mūsų matome, kokiam padėjime randasi

visa mus lietuviška giminė (tauta), prislėgta šiaurinio despoteto letena, — kad mūsų vilkdami sunkų ir aštrų jungą, priversti tapom net bėgti iš savo tėvynės, ir laisvesnėje šalyje jieškoti sau duonos. Taigi draugai! suprasdami tais visas priežastis savo vargų, pradėkime mislyti koku budu galima būtų nuo jų pasiluosuoti. Tą norėdami atsiekti, privalome pirmiausia griebtis už šių įrankių: Vienybės ir Mokslo. Dėlto kalbinkime savo draugus ir pažįstamus rašyties prie T. M. D. Glauskimės visi po vienu lietuvišku paparčiu. Sudrutinkim savo pajiegas ir su pakelta dvase griebkimės už darbo, — platinimo mokslo ir susipratimo, o beabejonės mūsų darbai atneš kada vaisių mums ir mūsų tėvynei Lietuvai.

Linkėdamas pasekmingos kloties visiem mūsų draugam tautiškuose darbuose pasilieku su guodone

Kuopos sekr. *J. Čerkevyčia.*

Politiszkos žinios.

Politiszki sanvaitės nuotikiai.

Rusija. Ištikrųjų caras, 22 sausio pasislėpęs nuo darbininkų už savo dėdžių nugaros, pasirašė ant savo mirtino galo. Praslinko su tuom gadynė ramių peticijų, nešamų pas carą milijonais vargdienių, o užstojo laikai teroro.

17 vasario Maskvoje tapo nužudytas caro dėdė Sergijus, didžiausias reakcionierius, turėjęs baurią despotizmo įtekmę ant visos carokratijoje masinerijos. Per jo tai gundymus caras tukstančius atėjusių su maldavimais darbininkų Peterburge sušaudė. Jis burė ir painiojo visus žemiečių reikalavimus reformų. Jis įvykdė Peterburge tvarką praliejęs upelius kraujo ir įstatydamas general-gubernatoriumi žinomą budelį Trepov. Jo krango di ranka buvo matoma paskutiniose dienose visur, ir be abe-

jonės, po jo įtekme butų įvykę Maskolijoje neužilgo baisios represijos (— priespaudos). Bet jis atsiėmė ką pelnė. Štai kaip laikraščiai aprašo jo galą:

„Minėtą dieną kunigaikštis Sergijus išsiruošė važinoti į palocius general-gubernatoriaus, kur mėgdavo atsilankyti į ten esančią pirtį, ištaisytą dar tuomet, kada jis užėmė gen-gub. vietą. Bevažiuojant per Kremliaus vartus netoli t. v. „Raudonojo Plečiaus“, sutiko važiuojant bričkutėje du žmogų; tuomet kaip vienas ragino arkli, kitas iššoko iš vežimo, ir pribėgęs prie kunigaikščio kariatos sviedė į jos langą kokį juodą daigtą. Poto pasidarė eksplozija ir baisus trenksmas. Dumai su raudonu gazu apsiūtė visą apielinkę. Kada dumai išsisklaidė, Sergijus buvo sudraskytas į smulkius gabalukus mėsos, o metėjas bombos teipgi tapo sugautas, ir suareštuotas. Jis yra pasirėdęs kaimiečių drapanoms, bet tariama kad jis paeina iš inteligentų. Jo vardo dar nesužinojo, o jo dokumentai, zinoma, falšyvi. * Areštai ir kratos Peterburge ir Maskvoje siaučia su visu smarkumu”.

Reikia sau nuduot, kokį padarė sumišimą gandas nužudymo caro dėdės visame Peterburge, ypač čaro šeimynoje! Sudrebėjo kinkos visos Romanovų giminės ir jai tarnaujančių tironų. Suskambalavo visose cerkvese varpai ir užbaubė popai už nužudytąjį tironą, kad nubaidyt nuo jo dušjos velnius. Gėlavingos (žėlaunos) maldos tapo atlaikyta Maskvoje ir Peterburge. Bet ant jų nepasirodė nė viena ypata iš caro giminės. Mat paėjo paskalas, kad revoliucionieriai-terroristai „esą nužymėję tuo po Sergijui užplampyti šiuos žudikus: patį carą Nikolajų, jo močią Marę Fiodorovną (seserį Anglijos karalienės Aleksandros), kunigaikštį Aleksį, — antrą caro dėdę, generolą

Trepov — zinomą tironą jau nuo Maskvos žudynių ir išsaudymo Peterburgo vargšų. Galiausia listas busimų nužudytais užsibaigia Pobiedonoscevu, — prakuroru „švenčiausiojo“ sinodo ir kunigaikščiu Mikolu. Turbut ta žinia nemalonei atsispaudė žudikų sauzinėse, ir dėlto dabar bijosi ir nosies iškišti iš palocių. Juk teroristai savo žodį teisingai dalaiko ir retai savo mieriuose prakia. Beto caro močia gavusi net laišką grasinantį jai mirčia, ir ta kraugodi moteriškė beabejonės dabar bijos teip važinėt atviruose važiuose, kaip paminėtinoje dienoje skerdynių ką darė drašindama savo pusprotį sunų.

Tuoj po to atsitikimo ruski laikraščiai pranešė, jog caras sušaukęs ministrų konsiliumą ir buk sprendžią užganėdinti žemiečių liberalų reikalavimus. Ant kiek toli nueis tos despotų nuolaidos ir ar jie tuomi išvengs nuo nelaimingos žmonijos keršto už žudymus nekaltų, tai mums laikas parodyti. Gal su liberalais caro valdzia kaip nors ir susitaisys. Bet argi Maskolijos liaudė liberalams kovoja gardžią duonutę, aplieda mi tą žemę savo krauju? Ne, kova eina daug platesniu šmuru, verdamą iš pamatų visą buržuazinę ir kapitalizmo tvarką, ir ji nesiliaus, iki Maskolijos šalį taps išdalintos į demokratiškas respublikas po socializmo tvarka, kurių valdzia ir viduriniais reikalais užsiims patį žmonės, pati kiekviena tauta. Buržuazija šoje kovoje tik žiuri ir gundo vargdienius muštis, tykodama jų kaštais pasipelnyti. Ir drąsiai galima sakyti, kad despotizmo galas nepertoli, o tuom maskolių liberalai jeigu bent kiek sau ir pasinaudos, tai visai neilgai.

Vieną dieną veliaus po užmušimo Sergijaus, Transkaukazijoje tapo irgi nužudyti du viršininkai, caro tarnai:

Igdyriuje pavieto viršininkas Knutov — nužudė armėnai su politiškais siekais ir Vagaršapade kokį ten majorą. Užmušėjų nesuėmė. Dar tą pačią dieną Kišineve policmeisterį norėjo vėl kas ten su pagaliu užmušti, bet tapo suareštuotas. — Komentarijai prie tokiu atsitikimų neberekalingi.

Straikai centruose Maskolijos vėl atsinaujino. Tris didžiausios geležinių daigtų ir kariumenišku šarvų dirbtuvės — Putilovo, Prancuzo-Rusiška ir Ruso-Amerikoniškos gumų dirbtuvės Peterb., — liko tuščios. Išėjo į straikus netoli 50,000 žmonių. Menama iškilsiant sumišimus. Valdžia minėtose dirbtuvėse daug duodavo apsteliavimų, ypač dabar buvo reikalinga visokių reikmenų karei — su japonais ir naminiiais priešais. Iškilus straikui, caro valdzia umai padavė apsteliavimus ant 125 milijonų dol. į Prancuzijos ir Vokietijos finansierių rankas. — Sulaikyti išleidinėti du laikraščius — „Naša žizn“ ir „Naše dni“ už tai, kad pranešdami jie užmušimą Sergijaus nepridėjo paprastų pliauškalų apdumimui skaitytojų akių, o kartais ir karčiai kandziodavo valdzia. Tuos laikraščius skaitydavo labiausiai darbininkai. — Visose dalise ir užkaboriuose Peterburgo labai apčiai platinasi revoliucijiniai raštai. Vietomis jie randasi net augštų urėdninkų namuose ir biuruose. O jau darbininkai tai jų turi ikvalios. — Darbas, kaip matyt, einasi pirmyn.

Prancuzija. Tikejosi klerikalai, kad Combes'ui išėjus iš deputatų Kambario užstos geresni del kunigų laikai ir sugrįš tos aukso dienos, kada milijonai frankų mets į metą pludo į jų plačias kišenes. Bet nabagai apsiavylė. Premieras Rouver, įstojęs į vietą Combes pasirodė aišesniu anti-klerikalu už Combes. Jis dabar įnešė billą, kad susirišimas Prancuzijos su Roma butų sulaužytas

kuogreičiausiai, ko Combes dar vis dvejojo padaryt. Nauja billa plačiai apšneka religijų padėjimą Prancuzijoje ir ją sulygina su visom kitom privatiškom organizacijom, neturinėiom valios nė nosies kyštelėti į viešas įrednes. Nuo kunigų atima tiesas turėti įtekme mokyklose, politikoje ir visur, kur tik jie įgaudavo galybę ant žmonių proto ir turtų. Abelnai menama, kad tokia kunigijai bailsi billa lengvai pereis.

Austrija. Ciesorius Pranciškus Juozapas užpereitam nedeldienų priėmė pas savę ant pašnekos Praną Košutą, sunų ta Košuto, kurs jau gerokas laikas kelia Vengrijoje politiškus ermyderius. Jaunas Košutas yra vadovu teip vad. „Nepriugulmingos Partijos“. Jis išdėstė ciesoriui visą savo partijos programą, kurs tarp ko kito užveria reikalavimą visiško ekonomiško atskyrimo Vengrijos nuo Austrijos. Gerai būtų, kad vengrai biskį susilpnintų Austriją. Tada ir caro šalininkai nebebutų baisyms mažesniom tautom.

KARĖ

Maskolijos su Japonija.

Urėdiškos apyskaitos, išleistos per Maskolijos valdzia, parodo, kad per pirmąjį metų karės maskoliška armija paklojo savo kareivių: 50,000 užmuštų ir 55,000 sužeistų. Kaštai vedime karės, maždaug yra apskaitomi iki 500,000,000 rub. — Mandziurijoje besikaujančios armijos tebestovi ant vietos palei Šao upę, kurios abu krantai yra paversti į ilgas eiles drutviečių. Oyama atgabeno daugelį kanuolių iš Porto Arthuro ir pradėjo jomis bombarduoti maskolių įguolius. Rodos nepoilgo, šalčiams sumažėjus, iškils dideli mušiai, kurie galės šiuom sykiu užbaigti karę ant ilgesnio

laiko arba ir visiškai. Tačiau Maskolijoje dalykams keičiantis galės karė būti užbaigta santaika, apie kurią caro šalininkai vis tankiau pradeda šnekėti.

Isz Amerikos.

Miestas paleistuvų rankose.

Praėjusio nedėldienio Philadelphia laikraštis „The North American“ patalpino ilgą straipsnį, pilną plikų ir baisių faktų apie Philadelphia miesto tvarką. Ten sekretorius „Law and Order Society“ viešai apskelbia miesto majorą Weaver ir direktorių visuomeniškos tvarkos Smithą kaip platintojus baisios ištvarkos. Su jų žinia ir su žinia visos žemesniosios policijos, Philadelphiaj užsilaiko šimtai kekšinyčių, lošų namų, ir visokių priestogių paleistuvystės. Su jų žinia kekšinyčių agentai eina į vietinę priplauką ir išvilioja iš emigrantų namo šviežiai atkeliavusias mergas—ypač iš Maskolijos, Lenkijos ir k. — ir zadėdami duot gerą darbą įkiša į paleistuvų namus. Daugelis tų nelaimingų nežinios aukų, nemokančių nė žodžio angliškai, pasimatę baidame padėjime ir vienok negalėdamos iš tos nevalės išieiti, pasidaro sau galą arba gauna sumišimą proto. Tokias greit nudeda ir lavonam deginti turi net krematorijas. Su kurdikiais irgi tas pats esti.—Tam straipsnyje sako, kad užlaikytojai tų baurių institucijų turi visos Philadelphia valdžia savo rankose: jie renka kokius nori tiesdarius, viršininkus ir policiją ir visą politišką mašiną jie veda pagal savo valios.

— Ura už Rooseveltą, ura už republikonus, po kurių valdžia žydi tokia netvarka.

Turėjo 37 pačias.

New Yorke areštavojo tula niekšą Hock, kurs prispirtas faktais, prisižino turėjęs net 34

pačias. Goslumą ant moterių jis pavertė į baurių amatą, nes kiekvieną naują pačią arba nuzudydavo su nuodais arba šep jau apvylęs, pagrobdavo jos turtus ir pralėbdavo. — Akyva būtų žinoti keli kuniagai pasipiktis tokia niekšyste ir kokei priezastei ją priskaitys: ar socializmui ar bedievystei, — nes šios dienos taria miejie Kristaus tarnai, pasilikę tarnais kapitolo, uoliai daukina ant svieto nedorybes, kurias paskui suverčia ant priešų kapitolo.

Isz lietuviškų dirvu Amerikoje

Rochester, N. Y. Šventa kova prispaustų žmonių Gudijos jau prasidėjo; pralietas kraujas nekaltų laisvės karžygių, atsiliepia kiekvieno dorozmogaus širdyje ir veda prie keršto ir kovos. Broliai lietuviai! kurių širdyje randasi nors kibirkstėlė artimo meilės, skubinkim mės paduot ranką kovotojam už žmogiškas tiesas.

Mės Rochesteriečiai 11 d. vasario surengė tam tikslui prakalbas, perskaitė iš „V.L.“ visą stovį tos šventos kovos. Gyvi faktai ir ant ne mislijančio žmogaus padaro įspūdį. Perskaičius, pakilo balsai tarpe susirinkusių ir šauksmai: Dabar matom ko susilaukėm nuo tų „Dievo leistų“ valdonų. — Ant minėto vakaro surinkome revoliucijai aukų \$15,50, potam nutarėm išrinkti tris ypatus, kurios eitų per lietuvių grėčias ir rinktų aukas. Vaikščiojome čielą dieną, radome keletą vietų, kur ir nieko nedavė, sakydami, „kad ant Dievo garbės tai duotume, o ant revoliucijos neduosim. Čą, ko priešinosi jie tokiam valdonui“. Bet nepaisydami ant to mės žengėme tolyn, skaitydami ir apskinėdami, lyg aną evangeliją; ir teip, nors nelengviai nusidavė surinkti iš viso \$30,75, kuriuos tai pinigų prisiunčiam į „Vienybės“ re-

dakciją. Į revoliucionierių komitetą Amerikoje skiriame „V.L.“ redakciją, ir jeigu „V.L.“ apsiims tą darbą, tai patariame, kad but galima gauti atskaitas nuo revoliucionierių. (Aukas revoliucijos reikalams mės garsiname ir jas perduosime ten, kur matysime yra reikalinga, t. y. jeigu iš tikrųjų revoliucija Lietuvoje užgimtų. Jos šiadien dar nėra, bet ji gali labai greitai iškilti, ir tada pašalpa revoliucionieriams labai susinaudos. Komitetas aukų rinkimui, mums rodos, neūtinai yra reikalingu. Revoliucijos rengimu ir jos šelpimu užsiima socialistų partijos. Taigi ir visos aukos turėtų buti perduodamos į rankas revoliucijos rengėjų, t. y. socialistų partijoms. Musų partijos — kurios veda proletariją į kovą su despotizmu — yra šios: Lietuvių Socialdemokratų Partija, „Draugo“ organizacija ir Lietuvių Socialistų Partija Amerikoje. Jų nenuolsiai kovai reikia dėkavot už revoliucijos iššaukimą ir jas visuomenė turi remt savo skatikais. Beto dar yra „Kankintinių Komitetas“, kuris teipgi gali aukas suimti revoliucijos reikalams; nes revoliucionieriai yra teipgi kankintiniai. R.). Užbaigdami tą raštelį tariame: lai gyvuoja laisvė, lai gyvuoja revoliucija!

Aukų rinkėjai:

K. Vaivoda, A. Duoba,
V. Pačkauckas.

Brooklyn, N. Y. 15 vasario čia atsibuvo prakalbos parengtos per Dr-tę Lietuvaičių. Kalbėtojais buvo: p. Stankuvienė, V. Ambrazevyčia iš Newark, N. J., P. Mikolainis, J. Šukis, p. Varkala, nesenei pribuves iš Lietuvos ir K. Balčiunas. Visi aiškino apie vargingą padėjimą musų tėvynės Lietuvos ir pradžią revoliucijos ir ragino remti su aukomis kiek kas galint, nes revoliucionieriai aukauja gyvastis už

visų gerovę, mės paaukaukim nors po centą ir tuomi paukvatysime į tolimesnę kovą su barbarišku caru. Tarpe kalbų buvo ir deklamacijos: O. Akmaliutė, „Neliukim kuoptis į vienybę“; F. Vaivadziutė, „Kuhigas ir velnias“; P. Stankuvienė „Darbininkas ir Karalius“; P. Karalienė, „Ko čia tas didis buris žmonių susirinko“; Z. Žičkauckiutė, „Rauda Lietuvos“; P. Stankuvienė „Paliovė griaut ir baubt ka nuolės“. Trijs vaikučiai paskambino ant pijano ir pagriežė ant smuikos ir mandalinos. Dainų nebuvo, kaip buvo garsinta programe, kadangi viena mergaitė apsirgo tai ir kitos atsisakė dainuot. Dr. Želviene teipgi pasivėlino pribut ant prakalbų, kas labai apgailėtina. Ant pabaigos padaryta kolekta ant pašelpos revoliucionierių ir surinkta \$7,00, kuriuos pasiuntėm į „Lietuvos“ red.

Susirinkę užsilaikė labai ramėi, kas parodo jog visi buvo užganėdinti iš susirinkimo.

Sqarė.

Springfield, Ohio. Nors nedaug čia mus vientaučių tesiranda, vienok savo apsiėjimais ir nuomonėms labai skiriasi nuo kitų miestų lietuvių. Čia beveik žėdnas skaito laikraščius, kad ne lietuviškus tai kitose kalbose: angliškus, vokiškus ir kit. (Lietuviškų laikr. čia maišosi šie: „Ukininkas“, „Darb. Balsas“, „Vienybė“ ir „Lietuva“. Buvo kai kurie parsikvietę ir „Darbininkų Viltį“, bet kažikodėl peržiūrėjus visiems nepatiko.) Liuosose valandose suėję skaito knygas arba suėję į burelius rodavijasi, kaip išsisukti iš-pokapitalizmo jungo.

12 vasario čia susitvėrė lietuvių socialistų kuopelė, prie kurios išsyk prisirašė 11 sąnarių. Nutarėm prisidėti prie Liet. Soc. Par. Am. ir pasiuntėm į Centrališką Komitetą

mustų nutarymus bei surašą sąnarių.

Skurdzius.

Newark, N. J. Čia, nors per didelį vargą, užsimezgė lietuvių socialistų kuopelė su 8-iais sąnariais, kurių surašą pasiuntėm į C. K. Męs geistume, kad L. S. P. A. susivienytų su S.L.L. ir darbuotų iš vieno dėlei labo ir laisvės žmonių.

A. Stonelis.

Minersville, Pa. Pas mus atsilankė 27 sausio K. Rutkus ir laikė prakalbą. Kalbėtojas savo kalboje išreiškė visas skriaudas darbininkų nuo kapitalistų ir ragino lietuvius risti į darbininkiškas kuopas. Tik socializmas yra vienintelis kelias dėl darbininkų emancipacijos. Toliau kalbino suverti čia. Minersvilleje liet. soc. kuopą, kad prigelbėti išleidimą sociališko laikraščio, kuris yra rengiamas čia Amerikoje dėlei rupinimos darbininkų reikalais. Toks laikraštis čia Amerikoje yra labai reikalingas. — Klausytojai visi buvo užganėdinti, ką liudija iškilmus rankų plojimas; tik tiek gaila, kad mažai buvo susirinkę. Bet iš to mažo būrio susitvėrė kuopelė su 11 sąnarių, kuri nutarė prisidėti prie L. S. P. A. ir pasiuntėm į C. K. sąnarių vardus.

Ištariu širdingą ačių draugui Rutkui už jo darbštumą dėl labo darbininkų.

Klausytojas.

Paterson, N.J. Čia gyvena pusėtinai skaitlius lietuvių kaip pačiuotų teip ir nedusių. Gyvena jie, tiesa, tykiai ir ramiai, bet užtai ir apie savo vardo pakėlimą nesirūpina. Ypač tamsi yra vietinė jaunuomenė: neskaito jokio laikraščio nė rašos į jokią tautišką organizaciją. Visam mūsų mieste iš jaunimo gal rastum kokį vieną ar du skaitant laikraštį. O ką jau apie merginų tautišką nuomonę, tai veli

nė neminėsiu.

29 sausio buvo krikštynos pas tautietį p. Karkaucką. Susirinko čia maža saujelė svečių ir gražei besibovydami sudėjo kankintiniam aukų \$2,60, kurių pasiunčiam į „V. L.“ redakciją. Aukautojam ištariu širdingą padėką.

Patersonietis.

New Britain, Ct. Vietiniai lietuviai juo tolyn tuo augstyn kyla tautiškai. Kelintas iš vietinių organizacijų tiesiog verta yra paminėti ir pasidžiaugti jų dauginimos sąnariais bei atliktais gražiais ir naudingais darbais. Nepriulmingas Ukėsų Kliubas jau skaito į 200 sąnarių, kuris jeigu tik darbuosis sulyg savo pašaukimo, tai rinkimuos gerai užplikis kapitalistam kailį. Dr-tė „Žirgvaikio“ irgi turi iki 80 sąn. ir gražiai pasilaiko. Prisirašantieji prie jos butinai turi tapti sąnariais S.L.A. Turime dar dvi dr-sti: š. Juozapo ir šv. Andriejaus, skaitančias po 200 sąn. Jaunuomenės dr-stė: „Apšvietos“ teipgi gražiai tarpsta. Abelnai New Britaino lietuviai laivini prote, ir ateis laikas, kad mėš drauge su Amerikos lietuviams pakilsime tautiškai ir ekonomiškai, užšoksime kapitalizmui ant sprando ir nugriausime kapitolo vergiją.

J. F. B.

Shenandoah, Pa. Ant metinio susirinkimo vietinės T. M. D. kuopos sąnariai suaukavo \$4,35, kuriuos prisiųsdami „V. L.“ redakcijon paskirstome šiaip: \$2,10 kankintiniam, \$1,00 moksleiviam, \$1,25 Vištaliui. (Vardai aukautojų kitoj vietoj. R.).

A. F. Bredickas.

Nuo Redakcijos.

Už korespondencijas ir apgarsinimus „Vienybės“ redakcija neatsako.

Tarptautiszko Socialistu Biuro atsisaukimas iš priežasties Peterburgo žudynių. Į darbininkus visų šalių!

Visai niekuom neapteisinama pražanga, kurios auka tapo čielia tauta!

Sukilo tukstančiai darbininkų, kurie mislijo, kad jie dar gali vilties ant humaniškų pajautų to, kuris vadinasi jų tėvu, kuris vadinasi caru-taikadariu.

Jie reikalavo paliovimo nelaimingos karės, pagerinimo savo skurdaus likimo; jie prašė elementariškų politikos reformų, kokias užkariavo jau visos Vakarų šalys

Nikalojus II ir jo rodininkai, vietoje kokio atsakymo, prisakė juos sušaudyti. Bėgyje vienos kruvinos dienos, po šuvisiais gyvuliais virtusių kareivių, glušių ramėčių neapkenčiamiausios tiranijos, krito vyriškiai, moteriškos, vaikai — rami ir beginklė minia; aibės šeimynų apsidengė gėdule.

Dabar tvarka Peterburge įstatyta.

Lenktyninkas Abdul-Hamido (turkų sultono) dar viešpatauja ant lavonų savo tauotos!

Bet tarpe carizmo ir visų tų, kuriuos nuo šios valandos suvienoja vienas jausmas nesulaikomo pasipiktinimo, iškasta jau gili bedugnė, ir naujos represijos (—priespaudos) tiktai paplatijs ją.

Tie jie, kurie dėl sustiprinimo neapkenčiamojo režimo nepasibijojo nė žmogžudysčių, bereikalo vilia save lukestim, kad, pridėdant prie baisenybių kruvinųjų žudynių masyviškus areštus, jiems pasiseks sutarmalyti judėjimą, apglėbusį visas klesas liaudes: nuogšiol kovą ant gyvasties ir mirties jau prasidėjo, ir narsumas rusiškojo proletarijato — priekinio kovėjo revoliucijoje — rankija mums tą, kad ši kovą bus išvesta iki galo — iki galu-

tino sukriušimo režimo, kuris perstato savim lervišiausią anachronizmą, pavojingiausią gresmę laisvei visos Europos.

Butinai reikia, idant mūsų broliai Rusijoje galėtų šioje kovoje pasitikėti netiktai ant mūsų morališko solidariskumo (—priejausmės žodžiais), bet ir ant tiesioginės pagalbos socialistikų partijų viso svieta.

Mušį, kurį jie pradėjo, — tai yra mūsų kova!

Nevidonas, kuris juos smaugia, — yra neprieteliu visos žmonijos!

Tarptautiškas Socialistu Biuras kreipia savo karštą pašaukimą prie visų tų, kurie šiokiu ar tokiu būdu veikimo, savo įtekme ar agitacija — gali pagelbėti darbui liuosybės, kuris taps vienu iš didžiausių ir vaisingiausių svarbiomis pasėkmėmis istorišku nuotikiu.

Paliepęs išžudyti Peterburge žmones, Nikalojus II pasirašė ant mirtino nuosprendžio carizmui!

Šalin patvaldija!

Tegyvuoja tarptautiškas socializmas!

Išpildomasis Komitetas Tarptautiškojo Socialistu Biuro, *Emil Vanderveld, Eduard Anzel.*

Sekr. *Viktor Serovy.*

Laikas užbaigt!*)

Darbininkai ir darbininkės!

Devintą sausio caras paliepė keturiom dešimtim tukstančių kareivių sušaudyti iš šaudyklių ir kanuolių visą darbininkų liaudę Peterburge, suaugusius ir vaikus, vyrus ir moteris.

Šaudė visą dieną, tukstančiai užmuštų ir sužeistų. O iš caro kariaunos *neužmuštas nė vienas kareivis.* Šaudė į beginklius, šaudė ne perspėję. Bėdė ir kapojo moteriškas, stojusias priešaky vyrų. Nuo

*) Šis atsisaukimas tapo išleistas per rusų socialdemokratų partiją tuojuo po iškilusių Peterburge maištų 9 (22) sausio 1905 m.

vieno gaisto (zalp) Aleksandrovska sode žuvo 25 vaikai, žaidę ant kelelio. Vienas generalas prasitarė prancuzui korespondentui, sakydamas: juos užmušė, lyginai žvirblukus.

Tukstančiai užmuštų, tukstančiai sužeistų.

Kunigas Gapon sako: dabar Rusijos žmonės caro nebeturi!

Įsidėmėkite, darbininkai ir ir darbininkės, tuos žodžius: Rusijos žmonės caro nebeturi! Įsitėmykite tą: tiem, kurie su Gaponu iki 9-tos sausio tikėjo į carą, po 9-tos sausio atsidarė akys. Rusijos caras yra — vyriausias viršininkas visų budelių Rusijos žmonių. Dabar suprato tą Gaponas. Dabar tą visi pamatė.

Dabar visi išvydo, kad caras Nikolajus II ir jo valdininkai į trumpą laiką atliko visą eilę piktadarystė.

Pirma piktadarystė: Idant atitraukti darbininkus nuo socializmo, jie pasiuntė pas darbininkus kunigą Gapon suverti savitarpinės pašalpos draugoves. Vietoj sąryšio dėl kovos, jie pasiūlė darbininkam ramų susivienijimą po globa policijos ir popų. Jie pasakė: susivieniję su popais ir policija, jūs be kovos išgausite nuo ponų-kapitalistų visus pagerinimus jūsų sąlygų. Ir tukstančiai darbininkų tam įtikėjo, ir sekė paskui Gapon į ramias draugijas. Tai buvo prigavytė, nes darbininkam gelbėti niekas ir nemislyjo. Puikorių diduomenė tyčiojosi iš žmonių vargų, iš bado vargdienių, iš darbininko lengvos širdies.

Ir antrą piktadarystę jie atliko ant darbininkų žmonių. Kada pabirkantai po kalėdų išvarė iš darbaviečių du darbininkus už prigulėjimą prie pavelytos draugystės, tai kunigas Gapon darbininkam pasakė: kreipsimės prie valdžios ir maldausime jos užsistojimo prieš kapitalistus. Darbininkai manė, kad valdžia, pritraukusi juos prie Gapono drau-

govių, užsistos už darbininkus. Bet valdžia vėl apgavo darbininkus — ji užsistoti atsizadėjo.

Tada viso miesto darbininkai sukilo, kaip vienas žmogus, atstovėti tiesas savo dviejų draugų. Idant apginti du draugu, išėjo ant šalčio ir bado du šimtai penkiosdešimt tukstančių Peterburgo proletarijų. Garbė karzygiams, draugam!

Tada trečią piktadarystę atliko caro valdžia. Ji pasakė, jeigu nedarysite prievartų, valdžia jums nekliudys. Per visą metą tvirtino darbininkam: ne už tai jus persekioja, kad jūs geidziate trūpesnės darbo dienos, geresnių mokesčių ir žmoniško apsiėjimo. O už tai jus areštuoja ir tremia, kad jūs, siundomi socialdemokratų, norite *spėti* užkariauti savo tiesas. Darbininkai patikėjo ir per visą savaitę straikų ne sykį 250 tukstančių darbininkų ne ardė tvarkos. Ir pagal patarmės kunigo Gapon jie nutarė, kad eis pas patį carą su pačiomis ir vaikais ir prašys jį, kad jis išgelbėtų nuo elgėtystės ir bado, nuo baniutyjų ir persekiojimų.

Gapon kalbėjo: mus apgavo valdininkai, bet caras pagelbės. Reikia tiktai pasiteirauti su juom patim. Jis ne žino, ką daro su mumis. Eikim pas jį, pasišnekėkim su juom!

Darbininkai įtikėjo, o caras ir ministrai, matydami tą ir girdėdami, ne pasakė darbininkam: ne tikėkit, pats caras nori, kad jūs noktumėt ir tyletumėt, kad jūs muštų ir kankintų. Jie to nepasake, ir tuom dar sykį apgavo žmones.

Ir kada žmonės išėjo 9-tą sausio pasikalbėti su caru ir pasakyt jam, kad reikia sušaukti išrinktinis pačių žmonių, idant užvesti geresnę tvarką, ką padarė tada caras?

Klausykite, darbininkai ir darbininkės, ką padarė caras 9-tą sausio?

Jis apsiautė palocių karei-

viais, apstatė jį kanuolėmis, pats pasikavojo Carskoje Selo, o kunigaikščius Vladimirui ir generolam davė priesaką: šaut į visus tuos, kas tik ateis paženklintoje valandoje prierumų kalbėtis su caru!!

Trissyk prigavęs žmones, caras per vieną dieną išmušė keletą tukstančių vyrų, moterių ir vaikų. Štai ką padarė Nikolajus II vienuoliktuose metuose savo viešpatavimo. Prie šimto tukstančių užmuštų ir sužeistų Mandžurijoje ir Artūre jis pridėjo naujus tukstančius užmuštų ant Nevsko, ant Priedvario pleciaus, ant Narvos vieškelio, visur, kur tik buvo tą dieną darbininkai, kur kareivių kulkos galėjo sujieškoti proletarijų vaikus, o kazokų palošiai — proletarijų pačias ir motinas. Beginkliai darbininkai dažinojo, koks esti pasikalbėjimas tarpe ramių žmonių ir jų caro! Trumpa ta kalba. Mes prašom! sako žmonės. Šaukite į juos! rėkia caras.

Peterburgo darbininkai suprato tą pašnekėsį. Ant čaro dovanos jie atsakė riksmu: „šalin carą! myris žmogžudoms!“ Ir jie susivienijo su socialdemokratais ir, kiek galėjo, įnyko ginties. Griozdė barikadas, grobstė, kur galėjo, ginklus ir brangiai atidavė savo gyvastį. „Šalin patvaldys tē!“ gaudė ant gatvių. Krauju tukstančių brolių ir seserų tą dieną buvo sudrutintas svarbiausias reikalavimas, su kuriuom darbininkai ėjo pas carą. Jūs girdėjote, draugai, tą reikalavimą, reikalavimą visos Rusijos darbininkų klėsos. Tegul su neišdildoma liudnybe apie užmušystes, tas reikalavimas apima jūsų širdis! Ne užmirškite šito reikalavimo, draugai! Tukstančiai proletarijų miega po žemės, atidavę jam savo gyvastį.

Sušaukimas Visuomeniškos Surinkimėnės keliu visuotino, slapto, tiesioginio, dėl visų

lygaus balsavimo. Pilna politiška laisvė — už tą mirė 9-tą sausio Peterburgo draugai!

Trissyk apvilti caro ir ministrių, jie nepasidavė jiems. Po šimtų gaistų (zalp) jie nenusileido budeliams ir, iškėlę vėliavą socialdemokratijos, jie varo kovą toliau.

Šaltis ir badas stovi prieš juos, karzygius proletarijaus reikalų! Jų vaikai žūsta nuo skurdo, jų moteris sėka nuo vargo. Policija juos persekioja, kariumenė grumoja kas valanda vėl pradėt šaudynes. Jie nepasiduoda...

Ant pagelbos jiems, ant pagelbos broliams ir seserim, darbininkai ir darbininkės visos Rusijos! Ant pagelbos tiems, kurie šventam darbui proletarijaus neša savo gyvastis ir gyvastis savo vaikelių!

Ant pagelbos tiems, kuriuos vyliugingai pardavė, į kuriuos niekšiška šaudė!

Ant pagelbos jiems — aukom caro, kankintiniam už laisvę, karzygiams kovos!!!

Už du nuskriaustu draugu stojosi visos darbininkiškas Peterburgas. Už tukstančius užmuštų tegul kyla visa Rusija!

Darbininkiška Rusija, pakilk! Laikas prisiartina! Arti valanda pastaros griežtos kovos!

Prie laisvės arba į grabą! Teip rašė savo maldoje carui Peterburgo darbininkai. Eikim paskui juos! Laisvė arba myris!

Darbininkai ir darbininkės! Jūs žinot dabar tiesą, jūs visi matote ją. Baisi yra ta teisybė, kurią atidėngė prieš jį ruskas caras:

Nė vieną dieną, nė vieną valandą jūs negalite buti ramūs už savo gyvastį, už gyvastį jūsų vaikų. Jūs žinot dabar, kad per vieną dieną ruskas caras gali išžudyti keletą tukstančių darbininkų, jų moterių ir jų vaikų!

Žinant tą, ar galima gyvent, draugai, teip, kaip gyvenom

ikišiolei? Ar galima gyvent, kada nuo tukstančių šeimynų per vieną dieną atėmė jų penėtojus, kada ant kiekvieno žingsnio grumoją prigavystė, pardavystė, žmogžudystės?

Teip gyvent ilgiau negalima. Laikas užbaigt, draugai! Laikas užbaigt su tuom surėdymu, pastatytu ant prigavystės, amžinai vilgomos šviežiu žmonių krauju!

Pakilkite-gi, darbininkai ir darbininkės! Kaip vienas žmogus!

Stokitės po mušio paparčiu, po savo raudona vėliava, vardan laisvės, vardan tiesų darbininkų klesos, vardan ašarų ir kraujo, pralietų Peterburge, vardan meilės brolių-darbininkų, vardan neapykantos žmogžudų!

Po raudonu vėliuku, proletarijai, po vėliava socializmo!

Paremkite Peterburgo darbininkus, parėmkite jų reikalavimus!

Mokinkitės nuo jų, kaip kovoti už mūsų šventą darbą! Nesibijokite aukų — ilgiau teip gyvent negalima. Negalima tylėt, kada ant gatvių šaudu mūsų kudikius!

Į kovą paskum peterburgiečius, maskviečius, rygiečius, reveliečius, liepojiečius, mintaujiečius, varšaviečius, odesiečius, vilniečius ir kauniečius draugus! Ir visur pirmas reikalavimas, už kurį mirtė vargdieniai Peterburge 9-tą sausio, tegul busgalviniu reikalavimu: *visuomeniška surinkimėnė*. Pakol ji nesuaukta, nėra ramumo už rytdieną! Pakol ji nesuaukta, nėra apsaugos, kad nauja diena ne atneš naujų muštynių! Pakol nėra Visuomeniškos surinkimėnės, nėra apginklo prieš prigavikus, pardavikus ir užmušikus!

Meskite darbą ir apreikškite valdžiai tą reikalavimą!

Pasakykite kapitalistam ir valdžiai: mes negalim dirbt, kuomet žinom, jog mūsų brolius skerdžia, kaip galvijus,

šaudu, lygiai karėje. Tegul bus suaukta Visuomeniška Valdomoji Surinkimėnė.

Sakykite kaimiečiam: mes už jus sukilom, už jūsų reikalus, už jūsų vargą! Padėkite mums mūsų sunkioje kovoj!

Kreipkitės prie miestų milinčių (dumų), prie žemiečių, ir prie visų kitų atstovų pasiturinčių luomų. Sakykit jiem, kad darbininkų klesa sukilo už žmonijos laisvę ir kad kiekvienas doras valstietis privalo umai ir su pasiryžimu paremti darbininkų klesą. Tegul jie prisivienija prie žmonių judėjimo. Tegul, kaip tą padarė advokatai Peterburge ir Maskvoj, jie apreiškia, kad iki tolei jie nepildys savo pareigų, pakol nebus užganėdinti reikalavimai darbininkų klesos. Tegul nė vienas, trokštantis laisvės, neatsiliks nuo mūsų judėjimo!

Meskite darbą! Nubrukite ant laiko jiėną tos kasdieninės samdomos vergijos, idant susirinkti ant gatvių ir rinkų, kaip valdomoji tauta, pažinusi savo tiesas ir reikalaujanti laisvės! Ant gatvių, draugai! Užimkite gatves ir tegul sustoja paprastas draugijos gyvenimas su jo vienodu budu! Apverskite gatves ir visuomenės triobas į vietą, kur žmonės laisvai svarsto, kas jiem daryt ir kaip jiem kovot, kur sukilę darbininkai renka sau naujus ir naujus bendrakovius! Sustabdę mašinas, kuriomis kapitalistai tempia iš darbininkų visas gijas, — sustabdykit ir tą milžinišką mašiną, kuriaja valdžia laiko žmones amžiname gniužte! Tegul nepakruta ta mašina, kuriai paprastam laike tarnauja ir geležinkeliai ir telegrafai, ir telefonai, ir urėdininkų raštininės, ir policijos biurai, ir kalėjimų murai! Padarykite teip, kad viskas sustotų, idant neprietelius neturėtų kito įrankio prieš žmones, apart vienos ginkluotos spėkos, apart kariaunos.

Prie kariaunos-gi, prie apsirėngusių kareiviškoms drapanoms darbininkų ir kaimiečių, jūs kreipkitės iš-pat pradžių, ragindami juos neit su caro valdžia, suokdami eiti su žmonėmis. Patraukite kareivius su savim, tegul, kaip brolis ir draugas, kareivis susimaišo buryje žmonių, o ne buna budeliu ir policijantu. Iš anksto susitarkite su visais pažįstamais kareiviais ir tegul jie tvirtai žino, kad jų pareiga, susipratusių kareivių, — vesti su savim visą kareivių minią ir perduoti ginklus žmonėms!

Į kovą visomis spėkomis, visokiais budais! Į kovą, idant ne lauktų mus! Į kovą su caro patvaldija, su žudikais darbo žmonių! Ir tegul ta kova nesiliauna, pakol pragaiš caro patvaldija ir laisva žmonija įstatys naują laisvą tvarką *demokratiškoje respublikoje!*

Su mumis visa Rusija, visi žmonės triuso, visi žmonės su kiltomis širdimis! Prieš mus — kruvelė žmogžudų, plėšikų ir pardavikų. Jie viešpatauja ant mus su pagelba kareiviškų šaudyklių ir kanuolių. Nesigailėkim pastangų, ir greit šaudyklės ir kanuolės pradės šaudyti į advėrnį pusę.

Į darbą-gi, darbininkai ir darbininkės! Kraujas Peterburgo kovėjų ir aukų šaukia mus į kovą! Pakilkit už garbę, už laisvę, už gyvastį darbininkų klesos! Įgaukit sau laisvę delei kovos už pilną triumfą teisybės, už išnaikinimą elgėtystės, už socializmą!

Mēs į rėnkas ginklus pastvėrė,
Kol gyvi ne'skirsim su jais...
Gana mylėjom mus kraugerius
Dabar norim n'apkėsti jų!

*Tegyvuoją visuotinas suki
limas darbininkų!*

*Tegyvuoją Visuomeniška
Valdomoji Surinkimėnė!*

*Šalin patvaldią! šalin ca-
rą-žmogžudą!*

*Tegyvuoją respublika! Te-
gyvuoją socializmas.*

Delei revoliucijos.

Kad tokiam perijodui istorijos užstojus pasirodė atvira revoliucija Maskolijoje, tai jau ji neišnyks, bet vis ir vis giliau, drūčiau ir plačiau įleis savo šaknis — iki Romanovų dinastijos medį amžinai nustelbs; už tai ir lietuvių tautos svarbi valanda užstojė ir reikia su savo šapeliais prie to butinai prisidėt, nes užstojus laikui gerovės, kad nepasirodytumėm kaip tranai, bet kad laike darbymetės, kad butumėm darbščios bitelės, prisidėtume su kuom kas galime.

Pagal nurodymą „Vienybės“, kad pinigų kankintinių skirti dėl revoliucijos reikalo — teip pat ir Susivienijimo tautiškus centus, ir atlikusius nuo Nyderlandijos delegato pinigus, — kiti aukautojai gal ant to ir nepristos, bet aš tam mieriai esu davęs (pasiuntęs „Vienybės“ red.) 5 dol., — ant išlygų, kad, jei delegato 1904 nepasiešim, tai turi but pinigai suvartoti ant ko aš noriu, už tai tuos 5 dol. p. J. J. (turbūt Paukštis? R.) tegul priskaito prie revoliucionierių fondo neatbutinai.

J. Naujokas.

Draugai darbininkai:—

Maištai arba revoliucija Maskolijoje jau prasidėjo. Pradėtojai maištų buvo tie pats maskoliai-darbininkai ir daug kitų tautų, kurių vadovu buvo popas Gopan. Ne buvo tai maištai, bet tik meldimas prie caro, idant tas gelbėtų darbininkus nuo bado ir duotų jiem duonos. Caras ne išklause darbininkų meldimo ir vietoj prišerti juos duona, pašėrė juos kulkomis ir nagaikoms kazokų; daug jų užmušė, sužiedė, sukišo į kalėjimus, o pats vadovas tos alkanos armijos išbėgo net į užrubežį, ir rodosi jau maištai buvo apmalšinti. Bet štai antri maištai iškilo Maskolijoje, Lenkijoje ir Lietuvoje, ir kaip kibirkštis papu-

čiama vėjo platinasi labai greit ir šie maištai jau yra kitokioje dvasioj, kitokioj formoj, darbininkai ne meldžia jau caro jo susimylėjimo, bet reikalauja, reikalauja konstitucijos ir geresnio darbininkų gyvenimo ir ne su kryžium rankose eina, kaip ejo pirma maištų vadovas, bet eina su ginklais rankoje ir raudona vėliava. Vadovu tos revoliucijos yra Darbininkų Socijalistų Partija, kuri jau senei darbuojasi ant sugriovimo Maskolijos sosto; ir turėkim viltį, jog šiuom tarpu ir pasiseks tiems mūsų kovotojams už darbininkų tiesas nūgriaut tą visą žmogžudišką sostą nors tas daug aukų reikalaus. Žus ir mūsų brolių ne mažai toje kovoje už šventas tiesas, bet tiem bus geriau, kurie liks gyvi.

Taigi, kaip tik prasidėjo šie maištai, visos tautos subruzdodėti aukas revoliucionieriams ir kur tik koks reikalas bus siųsti tas aukas ir šelpti tuos brolius, kurie nesigaili nė savo gyvasties pašvęsti. Siuomi atsisaukiu ir aš į savo brolius darbininkus čia Amerikoje esančius, idant nepasigailėtų ant teip svarbaus mierio pašvęsti kelių centų ir siųsti į vieną vietą, o kada ateis kur reikalas, kad turėtume su kuom šelpti mūsų brolius. Butų malonu, kad tą dalyką paremtų Susiv. L. A., kaip tvirčiausia organizacija, kuri galėtų geriau tą svarbų mūsų dalyką apdirbti ir apgarsinti. Paduodamas tą užmanymą paaukauju dolerį, kurį siunčiu pas p. J. J. Paukštį.

Socijalistas.

Susivienijimo L. A. reikalai.

Philadelphia, Pa. 10 kuopa Sus. L. A. ant savo susirinkimo, 3 diena sausio 1905 metų vienbalsiai nutarė provą atidėti iki sekančiam seimui, o pasiųsti delegatai iš visų kuopų S.L.A. turės gerai apsvartyti dalykus provos kaip gali-

ma butų užbaigti greičiau ir teisingai. Komitetas koksai nebutų, ar tas pats uztvirtintas, arba naujas išrinktas, vedimui provos, turės išpildyti seimo nutarimą be jokio atsakymo ir savitarpinio svarstymo, katras nutęsė provą čielus metus ir nieko nenusverė: buvo perlingvus, paliko bemaž viską dėl savo nupenėtų, kad tik nesuliesėtų ir daugiau nieko iš to nėra. Jeigu dar bus, laikas parodys.

Kuopos sekr. *K. Velykis.*

Dar kartą.

Atkreipiu atydą link lietuviškųjų organizacijų kurios nori pasitriusti pasirupinime įgyti lietuvių tautai rubriką valdzios blankose. Nors jau kartą buvau aiškinęs kaip skirti vyrus į komitetą, arba geriaus sakyti kandidatus. Aš jau sakiau, kad mūsų kuopos, draugystės bei klubai tegul neskiria vyrų iš kitur, tik vien iš savo tarpo, taigi iš savo organizacijos. Tuom tarpu dar nekuriose vietose mus viengėniai elgiasi savaip. Iki šio laiko, kandidatus paskyrė atsakančiai šios organizacijos: iš Chicagos: Dr. Ste Teisybės Mylėtojų, Dr. S. Daukanto ir 36 kuopa S.L.A. Iš Scranton, Pa. Dr. J. Lelevelio ir socijalistų — laisvamanių kuopa. Tos tai organizacijos pagarsino laikraščiuose vardus kandidatų ir padavė jų antrašus; tegul ir kitos padaro tą patį. Tegul paskiria vieną iš sąnarių (nekitoki kaip mokantį rašto savo kalbą ir šalies ukėną) ir paduoda jo antrašą, o jeigu tas sąnaris numirtų arba pasitrauktų, draugystė tegul kitą aprenka ir per laikraštį visuomenei apskelbia. Jeigu kandidatas persikeltų kitur dėl gyvenimo tegul permains savo antrašą, kad laike reikalo butų galima susirašyti su juom. Draugystės kuopos ar kitokios organizacijos ski-

rianchios kandidatus kitokiu budu nebus skaitomas prie susivienijusių ikišiol. 96 kuopa S.L.A., paskyrė pp. M. J. Damijonaitį iš Chicagos ir P. Mikolainį iš New Yorko, o tie jau yra senei paskirti iš savo organizacijų todėl balsų iš kitur nereikalauja.

Dar ne yra renkamas komitetas visuomeniškas, o tik yra skiriami kandidatai kurių esant atsakančiam skaitliui, jie patys išrinks iš tarpo savęs komitetą visuomenės, o tas imsis prie darbo reprezentuodamas mūsų organizacijas ir anų sąnarių skaitlių kurių kandidatai priduos. Čia yra darbas suvienytų pajiegy, o ne kelių ypatų. Čia turi but parodyta nors mažiausiai 100,000 lietuvių priklausančių į organizacijas ir ukėną. Ant pakėlimo balso be mažiausio nurodymo, valdzios galėtų visiškai neatsiliepti. Nekurie mano sau, kad dar per anksti, dar yra laiko; užtektų sako, pasidarbuot paskutiniuose (1909) metuose. Kiteip yra. Mum susivienyt ir prie visko pasirengti, ims gana daug laiko, o paskutiniuose metuose jau valdžių blankos esti atspaustos ir nominatoriai jau yra skiriami; taigi teip besiankstinant mum prisieitų tas pats, kas nutiko Chicagos karštakraujam patrijotpalaikiam nubrazdėjusiem užgrobti Kaščiaus stovylą, persitikrino, kad pavėlavo.

Laiką skyrimui kandidatų buvau padėjęs iki 15 sausio š. m., bet matant pamazėli viskam slenkant, geriaus bus kad atidėsim ant toliaus argu ant ilgesnio laiko.

Po draug atsiliepiu ir į sąnarius paskirtus į kandidatus kuriuose ir aš pats esu pažymėtas nuo savo organizacijos. Pranešu visiem, kad mūsų visų privalumu yra agituot per laikraščius ir žodžiu šaukiant daugiaus organizacijų prie susijungimo ir tai beskirtumo, ar jos butų tikėjimiškos, tau-

tiškos ar laisvai manančios; visų pareiga tame darbuotis. Aš vienas neturiu tiek pajiegos, kad surankiot po visą Ameriką lietuviškas organizacijas, o agituot raštu, neturiu tiek laiko. Todėl gi kiekvienas kandidatas tegul darbuojasi, nes mus visų lygios pareigos. Kaštus kokius panešti, beje, popiera ar žygunės ženkleliai, tai jūsų organizacijos malonės jums atlygint. Kas norėtų su manim susirašyt, tai tegul daboja mano antrašą: 917 S. Court str., Rockford, Ill.

Taigi dabar jau laiko negaišinkit, o kandidatai prie darbo su agitacijom.

Artojas.

Kitų laikraščių meldžiu atkartot.

Draugni J. Vanagaičiai.

„Vienybės Lietuvninkų“ 49 num., p.m., garbus tautietis Jonas Vanagaitis, uždrožė gana įdomų atsakymą ant mano pašinio tilpusio 44 num. „V. L.“ — Kad aš Prūsų lietuvių asabiškai nė vieno nepažystu tas tiesa, teiposgi kitur gyvenant galima ir apie jų reikalus nežinoti. Bet iš karšto p. V. atsakymo aš regiu, kad jis nelabai suprato ką aš 44 num. „V. L.“ (pusl. 530) norėjau užmanyti. Minėtame straipsnyje aš nupeikiau Didžiosios Lietuvos ir Amerikos tuos lietuvius, kurie apimti fanatizmo varu nori prūsų lietuvius nuo lietuvių tautos atskirti, nes jie, kaip liuteriai ir „atskalunai neįeisę į dangų“, ir kad prūsų lietuviui mūsų tautiški reikalai beveik su visu nežinomi, nes jie turėdami savotišką spaudą, lotyniškomis raidėms spaustas knygas laiko už katalikiškas, ir dar nelengva bus juos prie tų raidžių pripratinti; tuom tarpu prūsų lietuviai tik nyksta ir nyksta. Sutverti ten T. M. D. kuopas ir platinti moksliškas knygeles, lotyniškomis raidėms spaudintas sunkų, nes ant prūsų lietuvių to-

kios. knygelės mažai įtekmės tepadaro. Todėl butinai reikia šelpiti „Prūsų Lietuvių Susivienijimą“, kuris išleisdžia vokiškoms raidėms knygeles, kurios dėl praplatinimo tautišku idėjų, yra atsakančiausiomis ir reikalingiausiomis. Tik vargas, kad Amerikos arba Did. Lietuvos tautiečių ne laikraščiai, ne draugystės, ne šiaip pavienios ypatos jo neshelpia. Raginau todėl nors T. M. D. būti šelpėja „P. L. Sus-mo“. Už ką p. V. lyg apgindamas T.M.D. išrodė, kad aš nieko apie prūsų lietuvius nežinau, nes girdi jie jau keletą metų atgal sutvėrė T.M.D. kuopą kuri yra anksčiau surišta su T.M.D. Amerikoje, ir kuri susideda maž-daug iš 8-10 sąnarių, kurie yra geri tėvynainiai.

Tame aš atsakau p. V., kad aš apie susitvėrimą T. M. D. Prusuose gerai žinau, nes esu daug senesnis T.M.D. sąnarys už p. V., nors tuom nesigiriu, Tėv. Myl. Dr-tė Prusuose kuopą sutvėrė regis užmanė tautietis A. Bruožis, prie kurio dar prisidėjo p. M. Jankus, Jankuvienė, Urėdatis p. V. ir k., ir mat per tiek laiko įstengė vos su 8 ar 10 sąnarių išskursti. Na ar tai tokia menka kuopelė dalydama nekuriem prūsų lietuviams knygeles, kurių ne rašybos ne turinio prūsų lietuviai nesupranta, gali pakelti prūsų lietuvių dvasią? Man rodosi ne. Ką gali fanatikas lietuvis apimti kas tai yra. geologija, Keistutis, ir tt.; tokie raštai daugumą neišmanėlių tik gali nubaidyti, o ne pritraukti prie lietuvių. Todėl yra butinai reikalinga išleisti raštų kokius prūsų lietuviai galėtų lengviausiai suprasti, ir vokiškoms raidėms. Tada bus galima ir lotyniškoms raidėms raštus išplatinti, o dabartinis keleto tautiečių T.M.D. knygelių platinimas, už kurį teip smarkiai p. V. užstoja, nedaug gal turėti pasekmės.

Bet dėl manęs lai platinasi ir T.M.D. raštai, o jeigu galima ir „Varpo“, „Ukininko“ ir L. S. D. P. išleidimai — šitie pastariejie dėl prūsų lietuvių daug reikalingesni už T.M.D. išleidimus. Bet visų pirmu dėl parengimo tautiškos dirvos, reikia rūpintis, kad išeitų svietišku knygų vokiškoms raidėms, — tokių, kokias užsiėmė išleidinėt „Prūsų Lietuvių Susivienijimas“. Bet kad tas susivienijimas yra dar negana tvirtu, tai reikia ir ant jo tautiečiam atkreipti atydą šelpiant pinigais, raštais ir tt.

Tai toks mano užmanymas. Bet T. M. D. aš visai nemaišiau, nes žinau, kad ji bent dabar Prusuose mažai ką gali padaryti, — vis tiek ar ten kokia kuopelė susitvėrė arba ne. O juk T.M.D. yra paskirta dėl visos Lietuvos, ir šelpiama visų lietuvių, vis tiek kur jie nebūtų, ir todėl sulyginus su „Prūsų Lietuvių Sus-mu“, yra daug už jį galingesnė. Bet „P. L. S.“ yra ant tiek naudingas kaip ir T.M.D., o ypačingai Prusuose daug už T. M. D. reikalingesnis.

Iš p. V. rašto matyti, kad jis nelabai ką nori turėt bendro su „Prūsų Liet. Susiv.“; tą užveda ant mislies jo išsitarimai pav.: „Nelabai seniai T.M.D. pavedė mūsų kuopai (ne Susivienijimui) dalį jos išleistų knygų“. — „Taigi rašėjo užmanymas susiartinti T. M. D. su Susivienijimu dabar tampa nereikalingu“, — duoda progą spręsti, kad p. V. beveik yra neprielankum „Prūsų Lietuvių Sus-mui“. Argi p. V. būtų vienos nuomonės su žinomuoju Prūsų Lietuvos philozopu, J. Jurgelaičiu, kuris nuolatos sterežiuoja, jog nereikalinga esą Prūsų Lietuvoje draugystės, „kaip utėles žydo skrandoje veisti“? Bet p. V., kiek žinoma, yra lietuvis pirmeivys — progresistas, ir nesinorėtų tikėti, kad tokios nuomonės galima būtų ir prie jo pritaikinti.

Galiaus primenu visiem tautišku reikalų šelpėjams, vis tiek ar jie būtų T.M.D. sąnariais arba ne, tegul kiekvienas savo apskirtyje bando nors po keles „Prūsų Liet. Susiv.“ knygetes praplatinti, ypač ten kur protestonų lietuvių gyvena, o juk aš misliju dabartinei jaunomenei ir iš lietuvių katalikų nėra per sunku permąnyti prūsų lietuvių rašybą. Renkant aukas ant tautišku reikalų galima ir „Prūsų Liet. Susiv.“ kiek prinešti, — ot tai ir būtų lygybė!

Galiaus baigdamas savo atsiliepimą p. V. užmano T.M.D. knygeles spaudinti Prusuose, nes tai atliktų daug pinigų, kadangi spauda Prusuose yra daug pigesnė, negu Amerikoje. Bet aš atmenu, kad T. M. D. pirmutines savo knygetes spausdino Prusuose, iš ko pasidarė Dr-tėje tiek vaidų, kad turėjo su tuom liautis. Jeigu dabar prūsų lietuvių kuopa galėtų teip viską išsirupinti, kad be ginčų ir užmetinėjimų tas reikalas Prusuose atliekamas būtų, vertėtų T.M.D. dar kartą pamėginti spausdinti savo knygetes Prūsų Lietuvoje.

J. J. R.

Aukos Revoliucijos reikal.

Rochester, N. Y.	
Jonas Daniel	\$1,00
Mikolas Skirmanta	1,00
Vincas Pačkaukas	1,00
Juozas Daniel	1,00
Juozas Kurkulis	1,00
Kazys Sirus	2,00
Vincas Stunguris	1,00
Vincas Bierkevyčia	50
Stasys Balsis	1,00
Jonas Senkus	1,00
Antanas Duoba	2,00
Benis Buoba	1,00
Kazys Vaivoda	2,00
Pranas Sirus	1,00
Leonas Grėbelis	25
Mikolas Vintis	1,00
Ivano Tautkiutė	25
Magdė Driskiniutė	50
Juozas Patockas	50
Marė Juodžbaliutė	50
Vincas Sziukšla	1,00
Juozas Szebada	1,00
Juozas Ričkis	50
Ciprijonas Skievala	1,00
Mikolas Zemaitis	1,00

Marė Graždaičiutė	2,00
Jonas Lieščinskas	1,00
Antanas Švirnickas	50
Kastantinas Ričkis	50
Pranas Degutis	50
Kazys Juškis	1,00
Ignotas Bubieliš	1,00
Aleks. Joninas	50
Viso	\$30,75
Socijalistas iš Chicago, Ill	1,00
J. Vitkauckas, Hoboken, N. J.	25
A.M. Makauckas, Forest City, Pa.	1,00
Brighton, Mass.	
J. Kugis	1,00
R. Čjuberkis	1,00
Plymouth, Pa. Dr. J. Zelvienė	1,00
Viso	\$36,00

Aukos kankintiniams.

Shenandoah, Pa. sąn. T.M.D.	
Bladas Balčiūnas	75
Jonas Kunca	25
Mot. Vakrina	50
Sebastijonas Mockaitis	50
Mikolas Glaveckas	25
Antanas Grimes	25
Albertas Bridickas	50
Ignotas Raisa	25
Andrius Žvinakevyčius	25
Jurgis Jurevyčius	25
Andrius Jurevyčius	25
L. M. Kazunas	35
Viso	\$4,35
Išėmus \$2,25, lieka	2,10
Peterson, N. J.	
Izidorius Navickas	25
Juzė Navickienė	10
Vincas Aleknavyčius	25
Ona Aleknavyčienė	25
Vincas Karkauckas	25
Anelė Karkauckienė	25
Petras Varaškevyčius	10
Katrė Varaškevyčienė	10
Petras Jasiukevyčius	50
Magdė Jasiukevyčienė	25
Ambrožius Buzevyčius	05
Vincas Jasukevyčius	25
Viso	\$2,60
J. B. White, Waukegan, Ill.	50
Buvo	\$483,94
Lieka izde	\$489,14

Aukos mokslaeiviams.

J. B. White, Waukegan, Ill.	50
Shenandoah, Pa. lietuvių	1,00
Buvo	\$26,12
Viso	\$27,62

Aukos A. Vištaliui.

J. B. White, Waukegan, Ill.	25
Shenandoah, Pa. lietuvių	1,25
Buvo	\$31,59
Viso	\$33,09

Lietuviu tauta

senoveje ir šiandien.

Parašė J. Sliupas, M. D.

ANTRAS TOMAS.

(Tęsa.)

Sambija seniaus suvis kiteip išrodė neg šiandien ant žemlapių. Visi jos pajuriai, tolydzio pagrauziami vandens, dikėiai persimainė. Atsikraustant kryževiams išveizda rytinės dalies Aismarių buvo kitokia neg vėlesniuose laikuose. Visam tarpe nuo Lochstaedt ir Pilavos iki Brandenburgui ir Belgai, kur šiandien Aismarių vandens toli įsikiša į rytus, buvo tąsyk žemė, kur ganomi buvo gyvuliai ir sėjami javai. Nebuvo to gilaus priejurio tarp Pilavos ir Fischhausen, o teipos gi ir gilaus priejurio ties Karaliaučiumi. Upė Pregora įpuolė į Aismares ne toj vietoj, kur šiandien, bet kur-kas toliaus, į vakarus. Tenai ji vadinosi Lipza; jos įtakoje buvo labai daflus uostas, teip pat vardu Lipza. Rytinėje dalyje Aismarių pirmiaus buvo šalele vardu Balta (Vitlandija). Vieta ties Lochstaedt, kur šita šalele baigėsi, vadinosi Vitlandsort, Baltugalė. Pati Sambija teipos gi labiaus į vakarus buvo išsidavusi ir tiesiok rubežiavo su Natangija ir dalimi Varmijos; bet pagrauziamą vilnių, neteko didelio ploto. Vidur šalies įvyko teip pat didelės permainos. Daugybė azerų ir pelkių išdžiuvo ir šiandien tose vietose žemė yra apdirbama. Į šiaurius ir vakarus dideli plotai Sambijos buvo apdengti giriomis, ginančiomis ją nuo didelių vėjų. Vakarinėje dalyje, pradėdant nuo šiaurinio kranto, iki Aismarių traukėsi šventa giria, viduryj kurios buvo šventvietė Romovė. Kitos vėl girios traukėsi nuo vakarų į rytus. Ant kalvelių Sambijos buvo įsteigtos pylis, kuriose gyveno valdonai šalies. Ant kalno Eryno (Rinau), vėliaus praminto Galgarbe (galas kalno), anot seno padavimo, buvo pylis, kurioje gyveno reikys. Ant pačio viršaus šitos pylies, matomo ant tolumos kelių mylių Sambijoje ir Natangijoje, buvo uždegama ugnis prirėikus apsergėti gyventojus apie atplaukimą priešų. Plotas žemės aplink kalną Galgarbe vadinamas buvo skrytimi Eryno. Teipos gi skrytyje Medenove (Medenau) buvo tokia pat pylis ir vieta buvimo bajoriškos giminės, vardu Kand-ynė, kurios vardas labai išsigarsėjo dėjose šalies. Kitos bajoriškos giminės senovės, kaip Koriothe, Grebōve arba Greybove ir Synenove, sėdėdamos pilyse, valdė skrytys Kyedenove (Kvedenau), Girme arba Girmove (German), Rudoyė (Rūdan), Valdove (Valdau), Kayme (Kaymen), Povunda, Topiove (Pepliava), Labegove (Labguva). Už atskiras skrytis buvo laikomos dar šios: Šake, Varge, Bete, Bobete.

Valdonai atskirų skryčių, sako, buvo kilę iš Skandinavų, kurie užgrėbė šalį pasidaliuo ją tarp savęs, o vietinius gyventojus pavergė. Užgriebtojai dėl atsargumo įstėgė ant kalnų pylis, kuriose laikė kareivius dėl užlaikymo vietinių gyventojų paklusnume. Valdžia visados buvo rankose viršininkų užgriebtojų, pereidama nuo tėvų ant sunų. Užgriebtojai skaitėsi už augštesnę luomą arba bajorus ir, kaip paeinantieji nuo skandinavų, užlaikė skandinavišką vardą Vitingen, nors ir buvo nutadę. Tatai paaiškina tą dalyką, kodėl bajoriška luoma, esanti tik vienoj Sambijoje vardu Vaiting (vok. Viting), pirmiausiai pasidavė kryžiuokiams ir tarnavo jiems už įrankį

dėl išnaikinimo vietinių gyventojų.

Šitie Vaitingai, išpažindami vietinį tikėjimą ir prisilaidydami vietinių papročių, klausė vyriausio kunigo svietiškos valdzios. Ištikus karei jie buvo vadais šarvuotų gyventojų, iš tarpo jų renkamas buvo vyriausias vadas, koku buvo paskutiniu laiku vaitingas Glande.

Anot G. H. F. Nesselmanno, vardas vaitingas paeinąs nuo sen-prusiško žodžio „vaitininks“, kalbėjas, kalbantis reikaluose tautos, pirmsėdis tautos. Vaitininks-gi kilęs iš šaknies žodžio „vaitiat“ — kalbėti. Jeigu vaitingų vardas išsiaiškintų kilęs esąs iš šaknies liet. žodžio, tai šnektą apie jų skandinavišką kiltį turėtų prasmegti.

Scalovija (Šalovonija, Schalauen). Šitas vardas buvo duotas tik pastaruose laikuose stabmeldystės. Seniaus šita šalis vadinosi Rusių žemė, Rusija. Rubezių tarp Nadrovijos ir Scalovijos galima paženklinėti linija, pravesta nuo įtakos upės Gilijos į Kuršių Neriją tiesiok į rytus iki tam daiktui, kur Šešupė, pasiekusi Prusų rubezių ties Naumiesčiu, užsisuka į šiaurius. Per tai rubežiai Scalovijos buvo toki: į pietus Nodrevija, į vakarus Kuršių priejuris, į šiaurius — Zemaitija, į rytus — Lietuva (Skyriai). Tolimiausiu punntu į šiaur-vakarius tur-but buvo upė Šventa, įpuolanti į Baltasias jures. Neturime aiškaus rubežiaus į šiaurius, beje nuo Zemaitijos.

Scalovijoje buvo rastos vietos pylių. Ir teip, yra kalbama apie pylį ant kalno netoli nuo Ragainės (Raganita). Kita pylis, aut kairiojo kranto Njamuno, vadinosi Sareka (Šereikiai) nuo garsaus karzygio Šereikio. Garsiausia pylis šitos provincijos buvo Sassovija.

Čionai teipos-gi buvo atskiri valdonai, užgriebsieji valdžia ant gyventojų. Iš tarpo tokių valdonų buvo renkami vada; tarp tokių valdonų žinomas yra istorijoje kokis-ten Steinegaudė. Svarbesni reikalai buvo nusprendžiami sueigose vyriausiųjų ir protingiausiųjų gyventojų.

Aprašydami kares Prusų su krikščioniškais ricieriais, mes atskirsime kryževius, beje zokoną ricierių šv. Mergės, įsteigtą rytuose ir užkviestą per Mozurijos kunigaikštį Konradą į Prusiją dėl apgyavimo Mozurijos rubezių, nuo kryžininkų ar ricierių, kurie, geisdami apturėti atlaidą sunkių savo pražangų, kariavo su stabmeldžiais dėl Kristaus tikėjimo.

Kryževiai nepraleidė nieko, idant tik atsiekti savo mierį. Pirma Prusų pylis apimta kryževių buvo tai Ragas (Rogów), ant upės Drėvantės (Drvencos), *Kelmių* šalyje. Viršininkas pylies pateko į nevalę mistro Hermano v. Balk ir už dovanojimą gyvasties sutiko išduoti vientaučius ir apsikrikštyti. Vedami ano išdaviko, kryževiai veikiai apėmė kitą pylį, kada jos sargyba dievams aukas darydama kėlė linksną puotą: kareivius iškapojo, o pylį sudegino. Trečia pylis *Pamežanijoje*, esanti po valdzia galingo Pipino, teip gi lengvai teko į kryževių rankas. Nedrįsdami atvirai su Pipinu kariauti, kryževiai pasiuntė aną pardaviką, jo giminaitį, kurs su apgauliu sugriebė Pipiną ir atgabeno jį į Torunių, kur jis tapė priištatas prie arklio vuodegos ir kelis syk vilktas aplink pylį, o paskui pakartas po ažuolu....

Kryževiams rupėjo užvajavoti šalį, o ne žmones; įsteigti viešpatystę, o ne skelbti Kristaus mokslą.

Popiezius Gregoras IX prie pagelbos kryževių pamokslininkų stengėsi sukelti krikščionių ricierius prieš Prusus.

Visur tasyk buvo garsinama, buk 5.000 krikščionių vargstą nelaisvėje pas Prusus, buk daugiau per 10.000 kaimų, daugybė klioštorių ir bažnyčių artimose šalyse esą Prusų sunaikinta ir buk su viršum 20.000 krikščionių esą pražuvę nuo Prusų kardo. Nieko tuomi nelaimėjęs, popiežius prižadėjo dovanoti kaltes visiems atskirtiems nuo katalikų bažnyčios už didesles pražengas, eisiant jiems kariauti su Prusais. — Paskutinis pažadėjimas šv. Tėvo, regis, perniek nenuėjo, nes vasarą 1232 m. atvyko į Prusų žemę burgrovas Burchard iš Magdeburgo su 5.000 kryžininkų ricierių, tarp kurių buvo daug geidžiančių ant visados apsigyventi Prusijoje.

Prie pagalbos naujai atvykusių ricierių kryževiai įsteigė kitą pylį — Althaus. Netrukus kryževiai apėmė pylį Kelmų (Chelmo) ir dručiai ją apžiūrėjo. Nepertoli nuo čia kitas pulkelis kryžininkų įsteigė kitą pylį, vardu Kulm.

Apsisergėję nuo Prusų Kelmų šalyje pylimis, kryževiai pamislyjo apie Pamežaniją. Herman v. Balk su dalia ricierių nuplaukė Vysla žemyn ir išlipo ant salos Kvidin, esančios šalia Pamežanijos. Čionai ant greitųjų tapė įsteigta pylis — Marienverder. Netrukus šitą pylį Balk perkėlė ant Vyslos kranto į Pamežaniją ten, kur dar šiandien guli miestas Marienverder. Parubežinės pilys turėjo būti kryževiams parama dėl užkariavimo šalies, o su sykiu prireikus ir prieglauda nuo priešų.

Tuomi tarpu popiežius vėl triusėsi kuo daugiau ricierių išsiųsti kryževiams į pagelbą: 1233 m. ricieriai pradėjo plaukte plaukti. Teip: Heinrichis, Vroclavijo kunigaikštis, atvyko su 3.000 ricierių; Mozurijos kunigaikštis Konradas drauge su savo sunumi Kazimieru, Kujavų kunigaikščiu, atsivedė 6.000 kareivių; Didlenkijos kunigaikštis Vladislovas ir Pamario kunigaikščių broliu, Šventapelkis ir Sambor, teip-gi nemažai kariumenės atsivedė. Sako, skaitlius visų ricierių siekęs iki 40.000! Pirm ištrauksiant kariauti, visi užsiėmė sudrutinimu įsteigtų jau pylių.

Prusai, neprisirengę susitikti su tokia daugybe ricierių, siunčia pas juos paslus, pasisiūlydami priimti krikštą ir pasiliauti kariavus su krikščionimis. Ricieriai truputį susitūrėjo nuo karės, bet popiežius paliepė nežiurėti ant apreiškimo stambeldžių, o naikinti juos ugnia ir kardu, nes Prusai tik norį pelnyti šiek-tiek laiko, idant susirengti dėl sutikimo priešų.

Atsitiko, kad vyskupui Kristijonui su skaitlingu tuntu nuvykus į Pamežaniją platinti krikščionystę, Prusai išmušė visus vyskupo sąkeleivius, o jį patį paėmė į nelaisvę. Tai buvo darbas kryževių, nematomai kėravojusių Prusus: kryževiai, gausiai apdovanoti vyskupo Kristijono ir dvasiškuose dalykuose visiškai nuo jo prigulinti, norėjo kaip nors nusikratyti savo geradėjo ir perdėtinio.

Popiežius dabar vėl pradėjo šaukti ricierius, idant jie eitų išgelbėti Kristijoną iš nelaisvės Prusų. Pasekme šito triuso popiežiaus buvo kraujinga kova 1234 m. Pamežanijoje ant upės Sirgunės, netoli nuo dievų namų ir šventojo elko, kur kova tęsėsi nuo vidurdienio iki vakarui, iki galiaus Šventapelkis, iššoko ant Prusų užgulė su naujomis pajiegomis. Prusų puolė 5.000 kareivių ir tik saujelė pazeistų užsidarė į artimą pylį, kur apsiausti kryževių visi atrado garbingą myrį; iš pusės kryževių puolė 4.000 ir daug tapė pazeistų. Tokiu būdu Pamežanija, dingus jos kareiviais, ant nekurio laiko visiškai neteko apgynėjų.

Narybė Pamežanijos gyventojų, išrodyta kovoje palei kalną Grevozę, ant upės Sirgunės, sulaukė kryževius, nors ir ant trumpo laiko, nuo užkariavimo tolesnės dalies Pamežanijos. Tuom tarpu Pamežanijos gyventojai, nors ir visiškai apsilpninti skaitliu, negalėjo dovanoti Pamariams už tai, kad jų kunigaikštis Šventapelkis, kaip vyriausias vadas visos priešų kariumenės, daugiausiai prisidėjo prie jų pamušio. Todėl ūmai surinkę visus galinčius nešti ginklą kareivius, įsiveržė į Pomeraniją, pakeliui viską naikindami ugnia ir kardu. Apėmė jie ir sudegino Olyvos klioštorių, užmušę jame kelis zokoninkus. Potam sugrįžo namon.

Tuom tarpu kryževiai, bijodami, idant Prusai neatkeršytų teip pat Kelmijai, tuojau — dar 1234 m. — po priedanga kariumenės pastatė joje naują pylį Rheden (lenk. Radezyn), sunaudoję ant to senąją Prusų tvirtynę.

Kad 1235 m. kryžininkai sugrįžo namon, kryževių padėjimas buvo pavojingas, ypač kad tame laike jie buvo nesutikime¹⁾ su išsiluosavusiu iš nelaisvės vyskupu Kristijonu ir su Mozurijos kunigaikščiu Konradu. Bet jie mokėjo atsiekti savo mierį keliais veidmainystės. Neva dėl garbės dievo ir platinimo krikščionystės tarp stambeldžių, jie pataikė įjungti į savo jungą didžiausias galybes to laiko: popiežių ir ciesorių. Jeib tik augo jų galybė ir turtai, nors praliejant kraują upeliais, kas jiems kaitėjo, kad jie įgriso galingiems savo susėdams arba kad skundėsi vyskupas Kristijonas ir kunigija, užsiėmusi platinimu krikščionystės tarp stambeldžių! Teip ir dabar. Sulaužydami padarytą sušneką su Kristijonu, kurs jiems jau buvo neberekalingas, jie pripažino ant savęs dvasišką vyriausybę Plocko vyskupo ir jam pradėjo mokėti dešimtinę nuo Kelmų šalies ir kitus prigulinčius dėl bažnyčios mokesčius. Priegtam jie visaip stengėsi trukdyti Kristijono triusą platinime krikščionystės tarp stambeldžių, idant turėtų priekabę gyventi Prusų žemėje; jie pasirupino, kad jis taptų paimtas į nelaisvę, ant galo, nežiurint į tarpininkystę popiežiaus, atėmė jie nuo Kristijono valdžią, turtus ir pirm laiko įvarė jį į kapą. Rods 1234 m. ant trumpo laiko nesutikimas tarp kryževių ir vyskupo Kristijono išrišo popiežiaus legatas: kryževiams tapė pripažinta 3 daliu užkariantų nuo Prusų žemių, o vyskupai 3 dalis, bet su dvasiška valdžia ir ant kryževių žemių.

Kryževiai atidėkavojo ir Mozurijos kunigaikščiu Konradui. Dar 1234 m. kryževiai sukalbėjo su Dobriniaus ricieriais sujungti abu zokonu į vieną. Pagal sukalbį kryževiai netikėtai užėmė Dobriniaus tvirtynę su visomis dovanotomis Dobriniaus ricieriams žemėmis. Tad Konradas supratus, kad priglaustieji geidžia užgriebti visą jo lobį, atvyko su kariumene į Dobriniaus žemę, gerai išdirbo kryževiams kaip ir išvarė juos iš savo viešpatystės.

1) Kristijonas išsipirko iš nevalės Prusų didėlemis aukomis, ir skundė zokoną į Romą. Zokonas teisingai buvo prilyginamas smiui, kurs pima nuo piemens reikalauja vietelės, kad atvesti savo vaikas, potam vietelės, kad juos perėti, ir kad galais šunyčiai suaugo į smis, tad piemeni jie apkančiojo. Rods sykį popiežius Gregoras grasino hochneisteriui visas suteiktas zokonui valnystas atgal atimti; bet tai buvo tada, kada Salza tarp jo ir ciesoriaus pasirodė abejotinu tarpininku, tai-gi ne iš uolano dėl tikėjimo praplatinimo! Kristijonas, neatsikeršyjęs už ančio užtugintai gyvatei, mirė 1241 m.

(Toliaus bus.)

315027

Iš Ellis Island, N. Y.

Antanas Bučys, 16 metų, iš Kuršėnų, atvyko ant laivo Stantendam, pas savo tėvą, Adomą Bučį, kuris esti bene pas fermerį Townsend Scudder, Glenhead, Long Island, New York, o kurio nepasiekia nė telegramas nė gromatos. — Kas žinotų Adomo Bučio gyvenimo vietą, teiksis greitai jam pranešti, idant pats ar kas kitas greitai siųstų pinigų arba pats keliautų į kaslegarnę atsiimti Antaną, nes niekam neatsišaukus bus sugrąžintas atgal. Adresas: Antanas Bučys, Care of Commissioner of Immigration, Ellis Island, N. Y.

Pasinaudokit.

Spring Valley, Ill. Dr-stė Sunų Lietuvos ant metinio susirinkimo 29 sausio numazipo įstojimo mokestį per 3 mėnesius. Gera proga norintiems prisirašyti prie viš minėtos dr-stės kol pigus laikas.

Sekr. J. Danilauckas.

Balius! Draugystės D. L. K. Gedimino, atsibus utarninke 28 d. vasario 1905, salėje A. Butrimavičiaus, Edwardsville, Pa. Prasidės 7 val. vakare. Muzika bus kuopuikiausia. Kaip vietinius, taip ir iš visos apielinkės užkviečiam pasilinksminti. Tikietais 25 c.

Komitetas.

Iškilmingas Maskarados Balius!

New Britain, Ct. suvienytų draugysčių delegatai su 34 kp. S. L. A. Szirdingai kviečia visas vietines ir aplinkines draugystes ant iškilmingo maskaradų balius, kuris prasidės 8 val. vakare 7 Kovo ant „Hanna's Armory“ E. Main gatvės. Kviečiame širdingai senus ir jaunus, teipgi amatorių, kurie galės kuo navatniau ar juokingiau pasi-edyti, tiems bus duoti sekanti prizai: 1. Brangus aukso žiedas. 2. Laikrodėlis. 3. Liet-sargis. Tik neužmirškite lietuviai ir lietuvaitės utarninko vakare pasirengti, bus juokų iki ausų. Draugystėm su dr-stės ženklų įžanga dykai, privatiškiem 25c.

Komitetas.

Ura! Ura! Ura!

Plymouth, Pa. Lietuvių Dr-stės Balius atsibus 7 d. Kovo (užgavėniose) svetainėje F. Zdanavyčiaus 2 W. Main str. Nuosirdžiai užkviečiame seseris lietuvaites ir brolius lietuvius, vietinius ir iš aplinkinių pributi ant mūsų linsmė užgavėnių balius. Muzika žais visokiame permainose šokius. Ojeiga svetainė tik 25c.

Komitetas.

Puikus Balius.

Jaunumenės Lietuvių atsibus 28 vasario, 1905 m., ant salės F. Zdanavyčiaus Plymouth, Pa. Prasidės 7 valandą vakare. Muzika bus po vadovystę prof. Edwards. Užprašom vietinius ir iš visos apielinkės koskaitlingiausiai pasilinksminti. Tikietais 25 centai.

Komitetas.

Balius. Bridgeport, Ct. 51 kuopa S. L. A. parengia balių ant 6 dienos kovo (March), ant salės Germania Hall, prasidės pusė po 7 vakare. Įžanga vyram 25 c. moterim dykai. Malonei užprašom visus lietuvius ir lietuvaites kuoskaitlingiausiai susirinkti iš visų aplinkinių miestų ant pasilinksminimo.

Komitetas.

Didelis Teatras „Vaito Pirslystė“ Ir linksmas balsus.

Cleveland, O. S. L. A. 14-ta kuopa parengia ant 25 d. Vasario (Febr.) 1905, subatoj, 7-tą val. vakare ant salės Polionija kamps Fairfield ir College gatvių. Tikietais kiekvienam 25c. Užprašom visus lietuvius ir lietuvaites ne tik iš Clevelando, bet ir iš aplinkinių nes bus toks perstatymas koks čia nuo amžių dar nebuvo. Kas nebus ant šio teatro, po laikui gailės. Vaziuojant į teatrą reikia klausit transfero ant Fairfield karo. Kuopos Komitetas.

Maskaradų Balius!

Naugatuck ir Union City, Ct. 20 k. S. L. A. parengia pirmą maskaradų balių ant 25 vasario; prasidės nuo 7 vak. trauksis iki 12-tos, ant Vebelio svetainės N. Main str., ant kurio užprašom lietuvius ir lietuvaites vietinius ir iš visų aplinkinių miestelių. Įžanga visiems 25c. Kas gražiau pasirūlys, tas gaus dovanų aukso laikrodėlį. Komitetas.

Ne reklama!

Tiktai pranešimas broliams darbininkams, kad išėjo nauja, tinkanti socializmo agitacijai knygutė: „Del ko lieja žmogus prakaitą?“ (Socialisto knygynėlis Nr. 1), su paveikslėliais. Kaštuoja vienai 10c., 3 už 25c., 7 už 50c., 15 už \$1.00. Teipgi gaunama įvairiose kalbose socialistiškų ir revoliucijinių raštų ir laikraščių. Del atsakymo įdekit už 2c. markutę. Atsišaukit pas:

J. O. Szirvydas,
401 E. Main str.
Plymouth, Pa.

Perdaug užimtas.

Lordas Derby, garsingas Anglijos valstijų vyras, tekmeje savo kalbos priminė apie tulą vaizbuną, kurs teip visuomet buvo užimtas, kad niekad negalėjo išrinkti sau laiko dėl pasismogėjimų arba fiziškų pasimanškėjimų. Ant galo jis visai neteko nervų ir bėdžius turėjo pasimirt dalei išsekimo spēku. Jis gana turėjo laiko ant negalavimų ir nenumaldomos mirties. Ta pati beveik aplinkybė yra paprasta ir kiekvienoj šalyj, bet teipgi žinome kaip su jaja apsitaikint. Trinerio Amerikoniškasis Eleksiras Karčiojo Vyno visiškai ir staigiai pagražina prie pirmykščio stovio visą sugriautą sistemą, nes gydo ir stiprina žlebčiojimo organus, atnaujina kraujį ir tuom budu žėdną dalelę žmogaus kuno pagražina prie visiškos sveikatos. Fabrikantas p. Juozas Triner, 799 S. Ashland ave., Chicago, Ill., gvarantuoja, kad tas išdirbinis susideda iš gryno, tikrojo vyno iš vynuogių ir tiktai parinkitinių šaknių. Yra tai veikmingiausias vaistas ant visų negalovių pilvo, kraujo ir nervų, ir tiesą sakant, yr tai vienintelis tikras ir teisingas gryntojas kraujo. Aptiekose.

— LIETUVISKAS KRIAUCIUS —

Kaz. Milišauskas

285 E. Market st. Wilkes-Barre, Pa.

Padaro steliuotus siutus pagal naujesią madą, puikiai tinkamus, dručiai ir už prieinamą prekę. Šnus siutus pertaiso ir iščystija. Darbas visados atsakantis kiekvienam patiks.

Visai pigiai!

Kas prisiųs vieną dolerį ir penkių žmonių adresus, tas gaus 4 abrozus; Rusko su Japonija karė, Kražių skerdyne ir dą 2 puikius abrozus.

Mes turime sklodą pikčierukų žiuronių su žiuronu ir visokių puikiausių ir pigiausių abrozų. Ant atsakymo prisiuskite dvi centinias stam-pas. Adresuokite teip:

J. F. Rack,

Bx 110, Port Washington, Wis.

Naujausios knygos:

Apie konstituciją - 15c
Seniems kanaaninkams ir pralotams, klebonams ir jauniems kamėndoriams - 10c
Už ką mes lenkams turim but dėkingi - 15c
Tėvynainių giesmės - 15c
Jozapa Miglovaras rasztai - 10c
Spartakas, apysaka isz vergų sukėlimo gadynės - 20c
Gyvenimo laszai - 15c
Jaunikaičiams dienos - 20c
Spauda leista - 2c
Džiova ir kova su ja - 30c
Tautiškas atgijimas lietuvių ir kitų tautų - 20c
Dykaviečių apmedžiavimas patarmės ukininkams - 30c
Trumpa visatina Istorija dalis I senovės Istorija - 25c
Sodžiaus vaizdelei apysakutė iš sodziu gyvenimo - 5c
Paprasti rakandai ir išdarbiai iš šakų - 25c
Kaip reik pinti rėčkas, baldai ir kiti pinamieji daiktai - 30c
Ka ir kaip kai-kurie amatai dirba dalis I - 20c
Pranašavimai Michaldos karalienės iš Sabbos - 15c
Pragaro gilmės juokingas aprašymas apie kankynes pragaro - 15c
Darbininkų Balsas No. 1 2 3, ir 4 1904 po 15c.
Girtuoklų Adynas - 10c
Kunigo naudą velniai gauda - 5c
Davatkų gadzinkos - 15c
Zodynas Juškos antra dalis nuo E. iki J. Plačei išaiškinta - 2,00
Ašis (apysaka iš darbininkų gyvenimo) - 5c
Prie žydų klausimo - 5c
Kovoje už laisvę, (drama 3 veikmėse) - 10c
Viennos revoliucija 1848 m. - 10c
Komunistų manifestas - 20c
Darbininkų Balsas - 15c
Naujes Lietuviškas Kalbomokslis
Dovanele vaikams ir sodiečiams 25c.
Pasiskaityk skriaudžemas lietuvi! 10c
Vaina Maskolių su Japonais - 5c
Naujes vejas paputė - 3c
Lietuvos lenku kantičkos - 15c
Darbininku Balsas No 7 1904 - 15c

Adresuokit:

J. J. PAUKSZTIS & CO.
224 E. Main St.
PLYMOUTH, PA.

J. Stravinekas,

549 Main str. Edwardsville, Pa.
Laikau puikioje vietoje Saluną, užlaikau puikiausius gėrymus, alų, arielką, vyną ir skaniausius cigarus. Nepamirškite atsilankyt pas savo tautietį.